

Каралды
Башлангыч сыйныф
укытучыларының
мәктәп методик бердәмә
житәкчесе Тухбатуллина Э.М.
Беркетмә № 1
« 26 » август 2017 ел.

Килешенгән
Укыту эшләре буенча
директор урынбасары
Исмәгыйлева Г.Т.
« 28 » август 2017 ел

Раслыйм
Мәктәп директоры
Сабиржанова Г.Т.
Приказ №
« 28 » август 2017 ел

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы
“ Сарман урта гомуми белем бирү мәктәбе”
муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе

**Әдәби укудан
эш программасы**

3 нче сыйныф

Шәйдуллина Айгол Рәхим кызы, башлангыч сыйныф укытучысы

Каралды
Мәктәп педагогик советы
утырышы беркетмәсе № 1
28 нче август, 2017 ел

2017 – 2018 нче уку елы

Аңлатма язуы

Эш программасы “Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында” Татарстан Республикасы Законы (2004 ел, 1 июль); Россия Федерациясенен 309-ФЗ номерлы Законы (2007 ел, 1 декабрь); Татар әдәбиятыннан гомуми белем бирүнең дәүләт стандартына.- ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы, Казан, 2008; Башлангыч гомуми белем бирү программаларына. Татар һәм рус телләре– Казан: “Мәгариф” нәшрияты, 2010.; үстәрешле укыту принциплары белән традицион белем бирү принципларының үзара тыгыз бәйләнештә булуын тәмин итә торган «Перспективалы башлангыч мәктәп» концепциясенә; “Әдәби уку” авторлык программасына. Г.М.Сафиуллина, М.Я.Гарифуллина.- Казан: Мәгариф-Вакыт, 2011; МБГББУ «Сарман урта гомуми белем бирү мәктәбе» белем бирү программасы, “Укыту курсы һәм предметының эш программаларын раслау һәм эшләү тәртибе структурасы” турындагы нигезләмәсенә, мәктәпнең 2017-2018 нче уку елына базис укыту планына нигезләнеп эшләнә.

Программа елга 68 сәгатькә (атнага 2 сәгать) каралган.

Программа үтәлү өчен түбәндәге **укыту-методик эсбаплар** кулланыла:

- 1.Әдәби уку: татар телендә башл. гомуми белем бирү мәкт. 3 нче с-фы өчен дәреслек. 3 кисәктә. 1 нче кисәк/(Г.М.Сафиуллина һ.б., рәссамы Ф.Ризаева).-Казан: “ Мәгариф-Вакыт” нәшр., 2013.
- 2.Әдәби уку: татар телендә башл. Гомуми белем бирү мәкт. 3 нче с-фы өчен дәреслек. 3 кисәктә. 2 нче кисәк/(Г.М.Сафиуллина һ.б., рәссамы Ф.Ризаева).-Казан: “ Мәгариф-Вакыт” нәшр., 2013.
- 3.Әдәби уку: татар телендә башл. гомуми белем бирү мәкт. 2 нче с-фы өчен дәреслек. 3 кисәктә. 3 кисәк: дәреслек-хрестоматия/(Г.М.Сафиуллина һ.б. рәссамы Ф. Ризаева).-Казан.” Мәгариф-Вакыт нәшр., 2013.

«Әдәби уку» укыту-методик комплекты түбәндәге **мәсьәләләрне** хәл итә.

1. «Перспектив башлангыч мәктәп» комплекты чишәргә тиешле **гомумдидактик бурычлар**: укучы үзенә кирәкле информацияне «Эчтәлек»; битенә карап таба белергә; исеме буенча текстның эчтәлеген күзалларга; күзәтү эшчәнлеген формалаштырырга (*әдәби һәм сәнгать исәпләреннән аерым детальләрне таба, барлык ваклыклары белән сөйләп бирә*) һәм гомумиләштерергә (*аерым детальләргә нигезләнеп, таралган төрле мәгълуматларны берләштереп, бербөтен картина тудырырга*); «акыллы өлкәннәр» белән хат аша аралашу ихтыяжы формалаштырырга тиеш.

2. Бала яшенә туры килә торган **теоретик бурычлар**:

а) хайваннар турындагы әкият үзенчәлекләре белән таныштыру: татар халык әкиятләренен, берьяктан, башка халыкларның хайваннар турындагы әкиятләренә охшаш булуы (*төп геройлары — хайваннар, еш кына бер ук төрле мөнәсәбәтләргә керәләр*), икенче яктан, берберсеннән аерылуы (*төп геройлар — башка төрле хайваннар, бер-берсе белән мөнәсәбәтләре бөтенләй башка төрле*); хайваннар турындагы автор әкиятләренен еш кына халык әкиятләренә нигезләнүе (*башлангыч сыйныфларда эле автор нигезләнүе термин буларак әйтелми*); халык әкиятләрендә аерым хайваннарның патшалык итүе (*баи булуы*); хайваннар турындагы әкият героеның һәрвакытта көчсезләрне яклаучы гына түгел, еш кына хәйләкәр, тиктормас, көлкегә калучы икәнлегенә турында төшенчә бирү;

3. **Әхлакий бурычлар**: күзәтүчәнлек, хыяллана белүчәнлек, дуслар белән аралашу, ярата һәм яратыла белү – байлык һәм рухи кыйммәт икәнлегенә турында күзаллау булдыру;

4. **Эстетик бурычлар**: матурлык - ул сине чолгап алган тирәлек, бары тик аны күрә белергә кирәкле турында төшенчә бирү;

5. **Сөйләм телен үстерү бурычлары** -текстта ориентлаша белергә өйрәтү: әсәрләрне өлешләргә бүлү, кирәк урынны табын укып күрсәтү, хис белән белдерелгән өзекең эчтәлеген ачыклау; әдәби әсәрләргә бәя бирелгәндә һәм сәнгать әсәрләрен караганда предметка - бу «синең» әсәрне аңлау,идеяң икәннен жайлап төшендерү.

Искәрмә. «Сарман урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль белем бирү бюджет учреждениесенең „Укыту курслары һәм предметларыннан эш программалары төзелеше, аларны эшләү тәртибе турында” гы 29 нчы август, 2016 нчы елда педсоветта каралган(беркетмә № 1) һәм мәктәп директоры тарафыннан 2016 нчы елның 29 нчы августта чыккан 109 нчы санлы приказы белән расланган нигезнамәсенең 5 нче пунктына таянып, дәресләр бәйрәм көннәренә туры килү сәбәпле, сәгәтләрне берләштерү исәбенә программа үтәлә.

Универсаль уку гамәлләре формалаштыруның көтелгән нәтижәләре

Шәхескә кагылышлы универсаль уку гамәлләре формалашу нәтижәләре:

- үз илең, халкың һәм тарихың белән горурлану хисләре формалаштырырга, һөнәрләр дөньясы белән танышырга, жәмәгать урыннарында, мәктәптә үз-үзеңне тотуның әхлакый кагыйдәләрен үзләштерергә;
- уку эшчәнлегенә һәм аның мотивлары арасында элементлар урнаштырырга;
- әдәби мәдәният нигезендә матурлыкны күрә белү һәм эстетик хисләр формалаштырырга.
- белем бирү учреждениесенә унай караш, әдәби уку фәнен өйрәнүнең кирәклеге аңларга;
- уку эшчәнлегенең уңышлылыгы (уңышсызлылыгы) сәбәпләрен аңларга;
- аралашканда иптәшеңнең мотивларына һәм хисләренә ориентлашырга, үз-үзеңне тотышыңда мораль нормаларга һәм этик таләпләргә тотрыклы ияергә.

Регулятив универсаль уку гамәлләре формалашу нәтижәләре:

- максатка ирешүдә үзгәрткү, авырлыкны җиңүгә әзер булу, авырлыкларны чишү ысулларын эзләүгә ихтыяж формалаштырырга;
- ирешеләчәк нәтиҗәгә алдан күрергә;
- проблеманы чишүдә берничә вариант табарга,аларны кулланып карарга;
- үтәлгән эшнең сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләргә, уңышлылыгына бәя бирергә;
- кагыйдәләрен, күрсәтмәләрен истә тотып гамәлләр кылырга;
- укытучы белән хезмәттәшлектә итәргә;
- уку хезмәттәшлегендә танып белү инициативасы күрсәтергә;
- укытучы тарафыннан билгеләнгән эш-гамәлне мөстәкыйль рәвештә яңа уку материалында исәпкә алырга;
- эш-гамәлләрнең дөрес үтәлешен мөстәкыйль рәвештә бәяләргә һәм тиешле төзәтмәләр кертәргә.

Танып белү универсаль уку гамәлләре формалашу нәтижәләре:

- эшчәнлек барышын һәм нәтиҗәләрен тикшереп һәм бәяләп барырга;
- охшашлык һәм аермалыкларны аерырга, чагыштырырга;
- аерып алынган нигез буенча объектларны тәртипкә салырга;

- нәтижә чыгарырга;
- охшашлыктар урнаштырырга;
- проблеманы кыска һәм ачык итеп әйтергә;
- проблеманы чишү алымнарын хезмәттәшлектә табарга.

Коммуникатив универсаль уку гамәлләре формалашу нәтижәләре:

- укытучы, туганнар, эти-әниләр белән хезмәттәшлекне планлаштыру – катнашучыларның максатларын, вазифаларын үзара аралашу ысулларын билгеләргә;
- сораулар формалаштырырга, житмәгән мәгълүматны башкалардан сорашып белергә;
- проблеманы ачарга, аны тормышка ашырырга, үзара килешүгә ирешергә;
- эшлекле партнерлы аралашырга, төркемдә үзара ярдәм итешергә;
- үз фикереңне тулы, төгәл һәм ачык , аңлаешлы итеп әйтергә, аны яктарга.

Предметны өйрәнү нәтижәләре:

- әсәрләргә сәнгатьле һәм хатасыз уку;
- әсәрдәге өзекләргә сайлап ала, рәсемгә төшерә белү;
- Рәсемнәр һәм әсәрләр арасындагы бердәмлекне таба белү;
- әдәби әсәр белән эшли белү;
- укылган әсәргә хикәяли белү;
- әсәрләргә сәхнәләштерә белү;
- текстны рольләргә бүлүгә укый белү;
- әсәр геройларына кыскача характеристика бирә белү;
- язучыларның кызыклы хәлләргә житкерү алымнарын белү.

Укыту - тематик планлаштыру

№	Бүлек һәм темаларның исеме	Барлык сәгатьләр
1	Күзәтәбез һәм тәэсирләр белән уртаклашабыз	15
2	Чагыштырулар серенә төшенәбез	6
3	Кешеләрнең хыялларын аңларга тырышабыз	7
4	Ярату турында	9
5	Хикмәтле тормыш тәҗрибәсе туплыйбыз	7
6	Көлке серләрен эзлибез	4
7	Герой ничек туа?	9
8	Үткәннәр белән хәзергене чагыштырабыз	11
	Барысы	68

Укыту предметының тематик эчтәлеге

1. Күзәтәбез һәм тәэсирләр белән уртаклашабыз (15 сәгать)

Бүлекнең төп эчтәлеге:

Табиғатның гүзәллеген әдәби һәм сәнгать эсәрләре аша аңлату. Балаларны табиғаттәгә үзгәрешләргә күзәтеп барырга, күргәннәргә белән уртаклашырга өйрәтү. Кеше һәм табиғат бергәлеге. Дөньяны шагыйрь күзлегеннән чыгып күзаллау. Әйләнә-тирә дөнья матурлыгының шагыйрь өчен илһам чышмәсе булуына инандыру. Шигырьләрдә чагыштыру, сынландыру, эпитет. Чагыштыру, контраст, жанландыру кебек гади әдәби алымнарны таба белү. Жанлы сөйләмнең мөһим чараларын үзләштерү күнегүләре: темп, тавыш көче, тон, сөйләм мелодикасы (тавышны күтәрү, түбәнәйтү).

Б. Рәхмәт “Иң күңелле чак”, Р. Хисмәтуллин «Июль аланы», Р. Вәлиева “Жәй һәм бала”, М. Галиев «Жиләктән кайтканда», М. Мирза “Көздә бермәл”, “Көз”, “Болыт”, Б. Рәхимова «Шук болытлар, батыр жыл, якты кояш», М. Гафури “Болыт”, Н. Дәүли «Бала болыт», . Р. Корбан “Көз нигә моңа”, Р. Вәлиева “Яңгыр, яу!”, “Китмә әле, берәз тор”, Йолдыз “Салават күпере”, М. Әлимбаев “Салават күпере”, Л. Лерон «Яңгырның ял көне», М. Жәлил “Яңгыр”, Р. Мингалим «Август каеннары», Ш. Маннур “Көзгә урманда”, З. Туфайлова «Яфрак ява», Х. Әюпов «Әбиләр чуагы», К. Тәхау “Көзгә урман”, Р. Әхмәтжан “Соңгы яфрак”, М. Мазунов «Карап торам», Г. Хәсәнов «Кыр казы», Г. Бәширов «Ана каз белән ата каз һәм аларның уникаль бәбкәсе», Н. Гыймәтдинова «Казлар», Г. Остер «Серне ачты», В. Хәйруллина “Тәрбияче попугай”, Н. Сладков “Күзалдавычлар”, Р. Әхмәт “Сыкы”, Н. Сладков “Кем остарак”, Р. Корбан “Мәктәпкә озату бәйрәме”, Г. Паушкин “Кыш”, Г. Рәхим “Безнең тауда”, Н. Әхмәдиев “Чишмәгә суга барам”, К. Кәримов “Кышкы мәтрүшкәләр”, Н. Гыймәтдинова Сарбай”.

Эш формалары: практик-уен, экскурсия, ижади эш, яттан сөйләү, төркемдә һәм парларда.

Укучыларның белемнәргә һәм күнекмәләргә таләпләр:

Кеше һәм табиғат бергәлеген, дөньяны шагыйрь күзлегеннән чыгып күзалларга, әйләнә-тирә дөньяның матурлыгы — шагыйрь өчен илһам чышмәсе булуына инандыру. Шигырьдә чагыштыру, сынландыру, эпитетларны аерырга, автор эсәрләрендә һәм халык авыз ижатында охшашлыкны, чагыштыру, контраст, жанландыру кебек гади әдәби алымнарны таба белергә, аңлы сөйләмнең мөһим чараларын үзләштерергә (темп, тавыш көче, тон, сөйләм мелодикасы (тавышны күтәрү, түбәнәйтү).

Милли төбәк компоненты: Татар язучылары ижаты белән танышу.

2. Чагыштырулар серенә төшенәбез (6 сәгать)

Бүлекнең төп эчтәлеге:

Әкиятләр турында гомуми күзаллау булдыру. Татар халык әкиятләрендәге төп герой белән башка халыклар әкиятләрендәге төп герой арасындагы охшаш һәм аермалы яклар. Геройларның характеры. Россия халыклары әкиятләре. Әкиятләрнең гасырлар дәвамында үсеше. Гади вакыт тасмасы: 1) бик борынгы әкиятләр, 2) борынгы, 3) бик борынгы булмаган әкияти вакыйгалар турында аңлату.

Бик борынгы әкиятләрдә хайваннар арасындагы мөнәсәбәтләр, аларның тышкы күренешләре төп урынны алып тора. Борынгы әкиятләрдә геройның аңы, хәйләгә осталыгына дан җырлана. Ә әкияти вакыйгалар исә үз эченә геройның изге эшләрен, аның сәләтен, кин күңеллеген күрсәтүне максат итеп куя. Йөрәмсәк әкиятләр турында күзаллау.

Әфган халык әкияти: “ Иң яхшы дару”, “Табышны ничек бүлсәң?”, “Кабартма”; Уйгур халык әкияти: “Тылсымлы китмән”; Инглиз халык әкияти: “Көрән төстәге пингвин баласы”; Монгол халык әкияти: “Әтәч танда нигә кычкыра?»; Манси халык әкияти: “Куяның колагы нигә озын?»; Кабарда халык әкияти: “Жәнлекләр патшасы»; Венгр халык әкияти: “Комсызлык бәласы»; Африка негрлары әкияти: “Сырны ничек бүлсәң?»; Эстон халык әкияти: “Куяның ирине нигә ярык?»; Эвенк халык әкияти: “Әтәч нигә кычкыра?»; Казакъ халык әкияти:

“Юмарт дөя”; Нугай халык әкиятте: “Карт һәм су анасы”; Норвегия халык әкиятте: “Кабартма”; Алман халык әкиятте: “Сандугач белән Аю”; Каракалпак халык әкиятте: “Жәй белән Кыш нигә күрешми?”; Латыш халык әкиятте: “Шайтанга ничә яшъ?”; Литва халык әкиятте: “Итагатыле мәче”, Л. Лерон “Әкияти башламнар”, Йолдыз “Охшашлык”, Э. Шәрифиллина “Әкият кайда?”

Эш формалары: практик-уен, ижади эш, эчтәлек сөйләү, төркемдә һәм парларда.

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

Дәреслекнең төзелешен белергә, әкиятләренң автор һәм халык әкиятләренә бүленешен аерырга, эчтәлек битендә ориентлаша алырга, халык һәм автор әкиятләрен аерырга, иллюстрацияләр аша әкиятләренә танырга, әкиятләренә мәгънәви кисәкләргә бүлә белергә, кыен хәлләргә калганда авырлыкларны жиңә белергә, әкиятләренң үзенчәлекләрен мөстәкыйль рәвештә күрә белергә, укыган әкиятләр арасыннан тылсымлыларын аера белергә, жәнлекләр турындагы татар халык әкиятләрен башка халык әкиятләре белән чагыштырып үзенчәлекле якларын таба белергә

Милли төбәк компоненты: Төрле халык авыз ижаты белән танышу.

3. Кешеләрнең хыялларын аңларга тырышабыз. (7 сәгать)

Бүлекнең төп эчтәлеге:

Әкият һәм хикәя жанрларының композиция үзенчәлеген (күзәтүләр аша) аңлату. Укучы – тыңлаучыга табигый көчләренң серен, әкият геройларының серле тормыш агышын күрсәтү, хикәя геройларының характерында тормыштан алынган вакыйгаларны чагылдырып сөйләү. Уйдырмаларның максаты – тыңлаучыларны дөньяда булмаган, уйлап чыгарылган хәлләр белән шаккатыру.

Л. Лерон “Хыял”, Йолдыз “Антенналы бәрәңге”, Л. Лерон “Хыялый Акбай”, Ә. Габиди “Тере антенналар”, Л. Лерон “Мәче малае Шукбай”, “Шукбай балык тотта”, “Хат”, Ф. Мөслимова “Хыялый”, З. Гомәрова “Хыялларым”, Б. Рәхмәт “Ничек өйрәнергә”, Р. Фәйзуллин “Тугайда”, А. Әхмәтгалиева “Болытта жиләк үсә”, Ф. Садриев “Юкка көттеләр”, А. Гыйләжөв “Суык”, А. Аланазаров “Дустымны эзлиме”, В. Хәйруллин “Кем булам”, Йолдыз “Этем югалды бүген”, Р. Гыйзәтуллин “Батырлык”, Г. Рәхим “Иске самавыр торбасы”.

Эш формалары: практик-уен, ижади эш, яттан сөйләү, төркемдә һәм парларда

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

Хыял һәм фантазия турында белгәннәренә искә төшерү, яңа мәгълүматлар белән баету. Күзәтүчәнлек, уйлап табучанлык һәм яңалыкка омтылыш булдыру. Әсәрдәге төп фикерне ачыклау. “Хыял һәм чынбарлык” турында фикерләү, күзалларга өйрәнү.

Милли төбәк компоненты: Татар язучылары һәм шагыйрьләре ижаты белән танышу.

4. Ярату турында. (9 сәгать)

Бүлекнең төп эчтәлеге:

“Ярату” төшенчәсенең мәгънәсен әдәби әсәрләрдәге вакыйга һәм образлар язмышы аша аңлату: гаиләне хөрмәтләү, гаилә әгъзаларына, туган жиргә карата ярату хисләре, кече туганнарыбызга мөхәббәт. Дөньяны шагыйрьләр күзлегеннән чыгып тану.

Р. Вәлиев “Барысын да яратам”, Ш. Маннур “Яратам”, Р. Вәлиева “Чыпчык”, М. Хөсәен “Китап”, С. Урайский “Туган ил”, А. Гыймадиев “Шәмси мажаралары”, Н. Кәримова “Авылым жыры”, В. Нуриев “Кем катырак суга?”, Р. Вәлиева “Яңгыр белән Кояш”, Г. Сабитов “Тәүге шатлык”, Ә. Баянов “Тургай”, Н. Гыймәтдинова “Болын патшасы”, А. Әхмәтгалиева “Безнең чишмә”, Г. Бәширов “Беренче кар”, Н. Сладков “Кышкы жәй”, М. Мазунов “Яңа карлар ява”, И. Солтан “Кар ник шыгырдый?”, И. Солтан “Кар ник ява?”, Р. Мәннан “Кыш килә”, Ф. Зыятдинов “Муллык билгесе”, М. Мирза “Кышның китәсе килми”, Р. Миңнуллин “Кар бәйрәме”, С. Урайский “Кыш шатлыгы”, Р. Вәлиева “Каникул вакытында”.

Эш формалары: практик-уен, ижади эш, яттан сөйләү, төркемдә һәм парларда

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

“Ярату” төшенчәсенә мәгънәсен әдәби әсәрләрдәге вакыйга һәм образлар язмышы аша аңлау. Гаиләне хөрмәтләү, гаилә әгъзаларына, туган жиргә карата ярату хисләре, кече туганнарыбызга мөхәббәт булдыру.

Милли төбәк компоненты: Татар язучылары һәм шагыйрьләре ижаты белән танышу.

5. Хикмәтле тормыш тәҗрибәсе туңлыгы (7 сәгать)

Бүлекнең төп эчтәлегә: Мәсәл жанрының килеп чыгышы, үсеше. Бөтен дөньяга танылган мәсәлчеләр: Эзоп, Ж.Лафонтен, И.Крылов, татар мәсәлчеләре К.Насыри, Г.Тукай, М.Гафури, Г.Шамуков, Ә.Исхак һәм башка язучылар әсәрләрен өйрәнү. Төрле халык мәкальләре. Мәкальләргә сөйләмдә, мәсәлләрдә урынлы куллану. Дөньяны шагыйрьләр күзлегеннән чыгып тану. Мәсәл һәм әкиятне чагыштыру. Мәсәлләрнең хайваннар турындагы әкиятләрдән килеп чыгуы. Мәсәлләрнең төп асылы, эчтәлегә. Мәсәл моралендә мәкальләр куллану. Мәсәлләрнең тәрбияви роле.

Эзоп “Давыл белән Кояш”, Г. Тукай “Жил илә Кояш”, Н. Исәнбәт “Ябалак белән Чыпчык”, татар халык әкиятә “Ябалак белән чыпчык”, Ф. Яруллин “Мактану бәләсе”, К. Насыри “Төлкә белән Әтәч”, М. Гафури “Мәймүн белән күзлекләр”, “Чикерткә белән кырмыска”, Г. Тукай “Көзгә белән маймыл”, Г. Шамуков “Көзгә белән Маймыл”, Т. Яхин “Карга белән Төлкә”, Ф. Яхин “Сыр бәләсе”, Г. Шамуков “Карга белән Төлкә”, М. Гафури “Ике белән бака”, В. Радлов “Карганың бәләсе”, Л. Толстой “Зирәк Чүкә”, С. Шакир “Таш белән Кырмыска”, Ә. Исхак “Карт Имән белән яшь егет”, М. Гафури “Ике чебен”, Г. Тукай “Яшь агач”, Г. Тукай “Төлкә белән йөзем җимеш”, Ә. Исхак “Төлкә белән виноград”, Г. Вәлиева “Заман әкиятә”, Г. Тукай “Аккош, Чуртан һәм Кыскач”, И. Крылов “Аккош, Чуртан һәм Кыска”, М. Гафури “Көжә белән Төлкә”.

Эш формалары: практик-уен, ижади эш, яттан сөйләү, төркемдә һәм парларда

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

Мәсәл жанрының килеп чыгышы, үсеше белән таныш булу. Бөтен дөньяга танылган мәсәлчеләр: Эзоп, Ж.Лафонтен, И.Крылов, татар мәсәлчеләре К.Насыри, Г.Тукай, М.Гафури, Г.Шамуков, Ә.Исхак һәм башка язучыларны белү һәм әсәрләрен өйрәнү.

Милли төбәк компоненты: Танылган мәсәлчеләр һәм татар мәсәлчеләре ижаты белән танышу.

6. Көлкә серләрен эзлибез (4 сәгать)

Бүлекнең эчтәлегә: Шигърьләрдә автор фикерен аерып алу. Шагыйрьнең кимчелекләрдән көлүе. Көлкеле әсәрләрдә көлкә китереп чыгарган сәбәпләргә табу.

Ш. Галиев “Иншаның файдасы”, “Сүзләргә һәм үзләргә”, В. Нуриев “Инша”, Л. Лерон “Иртән уянасың килмәсә”, Сүз тыңлыйсың килмәсә”, “Инша”, Р. Вәлиева “Көчле укучы”, “Сыер эзләгәндә”, К. Тәңрекулиев “Эшчән” Гельды”, И. Юзеев “Хатасыз ничек язарга?”, Р. Миңнуллин “Хаталар өстендә эшләү”, Г. Морат “Үскәч кем булырга”, “Тиргиләр”, Р. Низамова “Табигать күренеше”, Р. Фәйзуллин “Ничек яхшы булырга?”, Йолдыз “Ике җаваплы табышмак”, Н. Кәримова “Кое чыпчыгы”, З. Туфайлова “Трай”, А. Алиш “Утлы йомрка”, Р. Вәлиев “Минекә”.

Эш формалары: практик-уен, ижади эш, яттан сөйләү, төркемдә һәм парларда

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр: Шигърьләрдә автор фикерен аерып ала белү. Шагыйрьнең кимчелекләрдән көлүен, көлкеле әсәрләрдә көлкә китереп чыгарган сәбәпләргә табу. Язучы һәм шагыйрьләрнең көлкеле әсәрләрен белү.

Милли төбәк компоненты: Татар язучылары һәм шагыйрьләре ижаты белән танышу.

7. Герой ничек туа? (9 сәгать)

Бүлекнең эчтәлеге: Автор әкиятләрендә, нәкъ халык әкиятләрендәгечә, вакыйгаларның кабатлануы, чылбыр рәвешендә тезелүе, аерым сүзләрнең ритмик кабатланып килүе. Автор теленең кабатланмас матурлыгы. Язның тәүге үзенчәлекләрен әсәрләрдән табу.

Ф. Яруллин “Тылсымлы ачкыч”, Р. Мингалим “Уйларга кирәк”, Р. Харис “Берсе калсын иде”, Р. Вәлиева “Кышкы ямь”, Йолдыз “Белмәгән белми”, М. Мирза “Язның тәүге көннәре”, Г. Хәсәнов “Корташар”, “Төблә”, “Май”, Г. Гыйлман “Көзгә урман”, Ф. Садриев “Белемле әби”, Х. Халиков “Витаминлы аш”, Н. Гыймәтдинова “Дару”.

Эш формалары: практик-уен, ижади эш, яттан сөйләү, экскурсия, төркемдә һәм парларда

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

Автор әкиятләрен анализлый белү. Автор теленең кабатланмас матурлыгын тою. Язның тәүге үзенчәлекләрен әсәрләрдән таба белү.

Милли төбәк компоненты: Татар язучылары һәм шагыйрьләре ижаты белән танышу.

8. Үткәннәр белән хәзергә чагыштырабыз (11 сәгать)

Чагыштыру, контраст, жанландыру кебек гади әдәби алымнарны табу. Жанлы сөйләмнең мөһим чараларын үзләштерү күнегүләре: темп, тавыш көче, тон, сөйләм мелодикасы (тавышны күтәрү, түбәнәйтү).

Хикәя геройлары, аларның портреты һәм характер үзенчәлекләренә башкарган гамәлләре аша чагылышы. Авторның үз героена мөнәсәбәте. Геройларга чагыштырма характеристика. Герой яшәгән тирәлек, пейзаж.

Р. Фәйзуллин “Онытма син!”, М. Мирза “Идел-йорт”, “Без бабайсыз үстек”, Р. Рәкыйпов “Мин яратам сине, Татарстан!”, Л. Шагыйрьжан “Сөембикә манарасы”, В. Нуриев “Хужалар тавы”, Х. Туфан “Казан”, З. Гомәрова “Батырлар хакында”, Р. Харис “Сугыш турында сөйләшә картлар”, “Игенче жыры”, Г. Гыйлман “Нәсел агачы”, “Дәү әтинең әтисе”, “Универсиада”, Ф. Кәрим “Ант”, Ватаным өчен”, М. Жәлил “Кичер, илем!”, Х. Халиков “Рәхмәт сезгә, ветераннар!”, В. Нуруллин “Бүреләр, үгез һәм без”, С. Рәхмәтуллин “Сандыктагы хәзинә”, Р. Мәннан “Без музейга барабыз”, Г. Ахунов “Канатлар кая илтә?”, Г. Моратов “Корыч шулай чыныкты”, И. Юзеев “Матурлыкны гына алып кит”, Г. Бәширов “Безнең Татарстан”, Р. Фәйзуллин “Нефть”, “Безнең КамАЗ”, Йолдыз “Спортчы Шүрәле”, Р. Миннуллин “Кунакка килгез”.

Эш формалары: практик-уен, ижади эш, яттан сөйләү, экскурсия, төркемдә һәм парларда

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

Чагыштыру, контраст, жанландыру кебек гади әдәби алымнарны таба белү. Жанлы сөйләмнең мөһим чараларын үзләштерү: темп, тавыш көче, тон, сөйләм мелодикасы (тавышны күтәрү, түбәнәйтү). Хикәя геройлары, аларның портреты һәм характер үзенчәлекләренә башкарган гамәлләре аша чагылышын, авторның үз героена мөнәсәбәтен, геройларга чагыштырма характеристика бирә белү.

Милли төбәк компоненты: Татар язучылары һәм шагыйрьләре ижаты белән танышу.

Календарь-тематик планлаштыру

	Теманың эчтәлеге	Үткәру вакыты		Укучылар эшчәнлеге
		План	Факт	
1.	Иң күнелле чак. Бари Рәхмәт "Иң күнелле чак". И.Грабарь "Сентябрь кары"	04.09.		Аңлап, дәрәс, йөгәрек уку
2.	Жәйне сагыну. М. Галиев "Жиләктән кайтканда", Г.Эйдинов "Мастерской тәрәзәсе	05.09.		Аңлап, дәрәс, йөгәрек уку. М.Галиевның шигыре белән таныштыру. Табигатькә мэхәббәт тәрбияләү.
3.	Күк йөзәндә болыт-рәсемнәр. Б.Рәхимов. "Шук болытлар, батыр жыл, якты кояш", Р. Корбан "Көз нигә моңая?"	11.09.		Шигырь белән таныштыру. Укучыларны аңлап йөгәрек укырга өйрәтү. Язучының ижаты.
4.	Яңгырның ял көне. Л. Лерон "Яңгырның ял көне", Ф. Васильев "Яңгыр алдынан".	12.09.		Әсәрнең төп фикерен билгеләү һәм аны үз сүзләрең белән әйтеп бирү, сәгатъле уку.
5.	Жир өстенә яфрак ява. Р.Мингалим "Август каеннары"З. Туфайлова "Яфрак ява", Мәннур "Көзгә урманда".	18.09.		Укылганның эчтәлеген тулысынча, кыскача, сайлап һәм ижади сөйләү. Тексттан табигать һәм көнкүреш тасвирламаларын аерып күрсәтү
6.	Алтын көз. Ф.Хәсни "Яфрак коелганда", И.Остроухов "Алтын көз"	19.09.		Сәнгатьле уку күнекмәләрен булдыру. Әсәргә картиналы план төзәргә өйрәтү.
7.	Кыр казлары китә жылы якка. М.Мазунов "Карап торам", Г.Хәсәнов "Кыр казы"	25.09.		Укучыларда сәнгатьле уку күнекмәләрен формалаштыру, сөйләмнәрен үстерү.
8	Йорт казлары - гаҗәп кызык кошлар. Г.Бәширов "Ана каз белән ата каз һәм аларның уника бәбкәсе"	26.09.		Әсәрдән алынган фактлар белән үз карашларын исбатлый белергә өйрәтү. Кошларны белү
9	Йорт казлары - гаҗәп кызык кошлар. Г.Бәширов "Ана каз белән ата каз һәм аларның уника бәбкәсе"	02.10		Мәкальләренең тәрбияви әһәмиятен билгеләү, сәнгатьле уку күнекмә-ләрен формалаштыру, сөйләмнәрен үстерү. Икмәкнең кадерен бе-лергә өйрәтү. Игенче хезмәтенә хөрмәтләү
10.	Тәрбияче попугай. Г.Остер "Серне ачты"	03.10.		Укучыларның фикерләү күнекмәләрен үстерү.
11.	Әнис Шакировның куен дәфтәре. Н.Сладков "Күзалдавычлар", Р.Әхмәт "Сыкы"	09.10.		Әсәрдән алынган фа-ктлар белән үз карашларын исбатлый белер-гә өйрәтү. Укучыларның фикерләү күнекмәләрен үстерү. Табигать-кә мэхәббәт тәрбияләү.
12.	Әнис Шакировның куен дәфтәре. Сладков. "Кем остарак?", Р.Корбан "Мәктәпкә озату бәйрәме"	10.10.		Сәнгатьле уку күнекмәләрен булдыру. Әсәргә картиналы план төзәргә өйрәтү.
13.	"Серле ачыкч" клубы утырышы. Г.Паушкин "Кыш", Г.Рәхим "Безнең тауда"	16.10.		Укучыларда үзлектән белем алу күнекмәләре булдыру; әдәби әсәрләр укуга кызыксыну тәрбияләү
14.	Серле чишмә, моңлы чишмә. Н.Әхмәдиев	17.10.		Әсәрнең мәгънәле кискәкләре арасындагы бәйләнешләрен ачыклау,

	"Чишмэгэ суга барам"			төп фикерен бил-геләү һәм аны үз сүзләрең белән әйтеп би-рергә өйрәтү. Сэнгатыле уку осталыгын камилләштерү.
15.	Сарбайның батырлыгы. Н.Гыйматдинова "Сарбай"	23.10.		Сэнгатыле уку осталыгын камилләштерү.Туган жиргә мәхәббәт тәрбияләү
16.	Эш кешене тәрбияли, ялкаулык боза. Әфган халык әкиятә "Иң яхшы дару" уйгур халык әкиятә "Тылсымлы китмән"	24.10.		Авторның төп уен тирән, ачык итеп аңлау-ларына ирешү һәм әсәргә карата үз караш-ларын формалаштыру. Укучыларның матур әдәбият белән кызык-сынуларын арттыру
17.	Һәр жәнлекнең үз төсә. Инглих халык әкиятә: "Көрән төстәге пингвин баласы"	6.11		Укучыларда текстны аңлап укырга, укылган өлешнең эчтәлеген сөйләргә өйрәтү.
18.	Эш үткәч, үкенүдән файда юк. "Өтәч таңда ник кычкыра?" (Монгол халык әкиятә)	07.11.		Әсәрнең тәрбияви әһәмиятен билгели белергә өйрәтү
19.	И куян, куян... . "Куяның колагы нигә озын". Манси халык әкиятә	13.11.		Укылган әсәр буенча әңгәмәдә катнашу, сорауны ишетү, аңлау һәм темага бәйле рәвештә җавап
20.	Жәнлекләр арасында да патшалар була. "Жәнлекләр патшасы" (кабардин халык әкиятә)"	14.11.		Чыгыш ясый, үзенең билгеләмә һәм бәяләрен дәлилли, исбатлый
21.	Комсызлык китергән бәла. Венгр халык әкиятә "Комсызлык бәласе", Африка негрлары әкиятә "Сырны ничек бүлгәннәр"	20.11.		Укылган әсәр буенча әңгәмәдә катнашу, сорауны ишетү, аңлау һәм темага бәйле рәвештә җавап
22.	Хыял һәм фантазия арасындагы аерма Л.Лерон "Хыял", Йолдыз "Антенналы бәрәңгә."	21.11.		Укучыларда үзлектән белем алу күнекмәләре булдыру; әдәби әсәрләр укуга кызыксыну тәрбияләү. Телдән текст төзи белү
23.	"Хыял һәм чынбарлык" турында төшенчә. Л.Лерон "Мәче малае Шукбай."	27.11.		Укылган әсәргә тулы, кыска һәм рәсемле план төзү. Әсәрнең тәрбияви әһәмиятен билгеләү.Үзгә ошаган өлешне табып укый белү
24.	Мәчеләр дә кешеләрчә яши. Л. Лерон "Шукбай балык тотта", "Хат"	28.11		Укылган әсәргә тулы, кыска һәм рәсемле план төзү. Әсәрнең тәрбияви әһәмиятен билгеләү.Текстны аңлап уку
25.	"Серле ачкыч" мәктәп клубы утырышы	04.12		Укучыларны аңлап һәм сэнгатыле итеп укырга сөйләм културасына өйрәтү. Балаларның сөйләмен баету.
26.	Нәниләрнең хыялы. А. Гыйләжев "Суык"	05.12.		Сэнгатыле һәм йөгәрек укуга ирешү.Укучыларда миһербанлык кебек уңай сыйфатлар, яхшы гадәتلәр, түземлек сыйфатлары тәрбияләү
27.	Дүрт аяклы дустым. А. Алланазаров "Дустымны эзли"	11.12.		Фикерне дәрәс һәм төгәл итеп белдерү өчен бәйләнешле сөй-ләм күнекмәләрен үстерү.
28.	Батырлыкка жирдә урын бар. Р.Гыйззәтуллин "Батырлык"	12.12.		Укучыларны аңлап һәм сэнгатыле итеп укырга сөйләм културасына өйрәтү. Балаларның сөйләмен баету. Логик, ижади фикерләү сәләтләрен үстерү.
29.	Дөнъяны шагыйрьләр күзлегеннән чыгып танып белү.Р.Вәлиев "Барысын да яратам." Ш.Маннур "Яратам", Р.Вәлиев "Чыпчык."	18.12.		Логик, ижади фикерләү сәләтләрен үстерү. Укучыларда үзлектән белем алу күнекмәләре булдыру; әдәби әсәрләр укуга кызыксыну тәрбияләү.

30.	Авыл хикмәтләре. А.Гыймадиев "Шәмси мажаралары"	19.12.		Әсәрнең тәрбияви әһәмиятен билгеләү. Чын кеше булып яшәү-гә өмет, ышаныч тәрби-яләү. Әсәрнең тәрбияви әһәмиятен билгеләү.
31.	Жәйге кояш астында. В.Нуриев "Кем катырак суга". Р.Вәлиева "Яңгыр белән Кояш"	8.01		Укылган әсәргә тулы, кыска һәм рәсемле план төзүне камилләштерү.
32.	Шатлык - тәнгә сихәт. Г.Сабитов "Тәүге шатлык"	9.01.		Укылган әсәргә тулы, кыска һәм рәсемле план төзүне камилләштерү. Балаларның сөйләмен басту
33.	Болын патшасы. Н. Гыйматдинова "Болын патшасы". Ф. Халиков "Гаилә портреты"	15.01.		Фикерне дәрәс һәм төгәл итеп белдерү өчен бәйләнешле сөйләм күнекмәләрен үстерү. Укучыларның фикерләү сәләтен һәм ижади активлыгын арттыру.
34.	Чишмә буенда. А.Әхмәтгалиева "Безнең чишмә", Ф.Әминов "Су буе"	16.01.		Укучыларда үзлектән белем алу күнекмәләре булдыру; әдәби әсәрләр укуга кызыксыну тәрбияләү.
35.	Туган як кышы. Г.Бәширов "Беренче кар"	22.01.		Укучыларда үзлектән белем алу күнекмәләре булдыру; әдәби әсәрләр укуга кызыксыну тәрбияләү.
36.	Кар – ул муллык билгесе. М.Мазунов "Яңа карлар ява", И. Солтан "Кар ник шыгырдый?"	23.01.		Бәйләнешле сөйләм күнекмәләре формалаштыру.
37.	Кыш шатлыгы. Р. Миңнуллин "Кар бәйрәме". Р. Вәлиева "Каникул вакытында"	29.01.		Хәзерге татар әдәбияты әсәрләре. Ишеткәннәргә карата үз фикереңне белдерү
38.	Мәсәл серләренә төшенәбез. Эзоп "Давыл белән Кояш". Г.Тукай "Жил илә Кояш"	30.01.		Мәсәл персонажлары-ның үз-үзләрен тотышын кешеләрнең уй һәм хәрәкәтләре белән чагыштыра белү.
39.	Тапкырлык үлемнән коткара. Н.Исәнбәт "Ябалак белән Чыпчык". Г.Тукай "Көзгә белән Маймыл"	5.02.		Мәсәлләрнең хикәяләү һәм мораль өлешләрен таба белү
40.	Юк урында мактау – зарарлы эш. Т.Яхин "Карга белән Төлкә". Г.Шамуков "Карга белән Төлкә"	06.02.		Эчтәлекне логик эзлеклелектә һәм төгәл сөйләү. Мәсәлләр һәм әкият арасындагы бәйләнешне таба белү
41.	Көч житмәслек нәрсәне акыл белән жинеп була. В.Радлов "Карганың хәйләсе". Л.Толстой "Зирәк Чөкә"	12.02.		Акыл көченең барысыннан да көчлерәк икәнәз төшендерү
42.	Һәр максатка чара бар. Ә. Исхак "Карт имән белән яшь егет". М.Гафури "Ике чебен"	13.02		Хәзерге татар әдәбияты әсәрләре белән танышу. Ишеткәннәргә карата үз фикереңне белдерү
43.	Эшен барып чыкмаса гаепне үзеңнән эзлә. Г.Тукай "Төлкә һәм йөзем жимеше". Ә. Исхак "Төлкә һәм виноград"	19.02.		Әсәрне кычкырып яки яттан укыганда аның эчтәлеген, характерын төрле сурәтләү чаралары аша бирү.
44.	Бердәмлектә – көч. Г.Тукай "Аккош, Чуртан һәм Кысла". И.Крылов "Аккош, Чуртан һәм Кысла"	20.02		Эчтәлек буенча фикер алышуда катнашу, текст ахырындагы биремнәрне төгәл үтәү

45.	Белмәү гаеп түгел, белергә теләмәү гаеп. Ш.Галиев "Иншаның файдасы", "Сүзләре һәм үзләре"	26.02.		Ш.Галиев "Иншаның файдасы", "Сүзләре һәм үзләре" танышу, әсәрләргә сәнгатьле укырга өйрәнү
46.	Бүләк зур булмас, укыган кеше хур булмас. И.Юзеев "Хатасыз ничек язарга". Р.Миңнуллин "Хаталар өстендә эшләү"	27.02		Хәзерге татар әдәбияты әсәрләре. Ишеткәннәргә карата үз фикеренә белдерү
47.	Акылның кадере - әдәп белән, куәтнең кадере – сәләт белән. Р.Фәйзуллин "Ничек яхшы булырга". Йолдыз "Ике җаваплы табышмак"	05.03		Әсәргә кычкырып яки яттан укыганда аның әңгәмә, характерын төрле сурәтләү чаралары аша бирү.
48.	Көнең бушка үтмәсен. Г.Морат "Тиргиләр". З.Туфайлова "Трай"	06.03.		Дәрестә нинди яңа белемнәр алуыгыз турында күршегез белән фикерләрегезне уртаклашу
49.	Белгә юан берне егар, беләмә булган мөңне егар. Ф.Яруллин "Тылымны ачык". Р.Мингалим "Уйларга кирәк"	12.03.		Укылган яисә тыңланган әсәргә әңгәмә. Дәрестә һәм йөгерек уку. Персонаж термины белән танышу
50.	Ф.Яруллин "Тылымны ачык".	13.03.		Укылган яисә тыңланган әсәргә әңгәмә. Дәрестә һәм йөгерек уку. Дәрестә һәм башка чыганаclar белән эшләү
51.	Белер өчен дәрестә, бик күп укырга кирәк. Ф.Яруллинның "Тылымны ачык" әңгәмә. Р.Вәлиева "Кышкы ямь"	19.03.		Әсәргә кычкырып яки яттан укыганда аның әңгәмә, характерын төрле сурәтләү чаралары аша бирү.
52.	Гыйлем ачыкчы – китап. Ф.Яруллинның "Тылымны ачык" әңгәмә. Йолдыз "Белмәгән белми"	20.03		Әңгәмә буенча фикер алышуда катнашу, текст ахырындагы биремнәргә төгәл үтү
53.	Шыбырдашып тама тамчылар. М.Мирза "Язның тәүгә көннәре". Г. Хәсәнов "Корташар"	9.04		Әңгәмә буенча фикер алышуда катнашу, текст ахырындагы биремнәргә төгәл үтү. Әсәрләрдә юмор хисе бирелешә, кызыклы урыннарны аеру.
54.	Беренче күкрәү. Г.Хәсәнов "Май". Ә.Рәшит "Яшенле яңгыр"	10.04.		Мөстәкыйль рәвештә әсәргә төп геройлары-на характеристика бирү. Белем алу, сәла-мәт яшәшкә омтылыш уяту, үзгә һәм башка кешеләр белән иркен аралаша белү
55.	Табигать – иң серле китап. Г.Хәсәнов "Май"	16.04.		Укучыларда үзлектән белем алу күнекмәләре булдыру; әдәби әсәрләр укуга кызыксыну тәрбияләү.
56.	Шифалы яңгырлар. Г.Хәсәнов "Май". Х.Халиков "Витаминлы аш"	17.04.		Дәрестә нинди яңа белемнәр алуыгыз турында күршегез белән фикерләрегезне уртаклашу
57.	Канатлы дуслар. Г.Хәсәнов "Май". Н.Гыймәтдинова "Дару"	23.04.		Әсәрләрдә юмор хисе бирелешә, кызыклы урыннарны аеру. Әдәбиятта фантазия
58.	Үткәннең онытма син! Р.Фәйзуллин "Онытма син!". Р.Рәкыйпов "Мин яратам сине,	24.04.		Укучыларда үзлектән белем алу күнекмәләре булдыру; әдәби әсәрләр укуга кызыксыну тәрбияләү.

	Татарстан!”			
59.	Бик борынгы манара. Л.Шагыйрьжан “Сөембикә манарасы”. В.Нуриев “Хужалар тавы”	30.04.		Төрле жанрдагы әсәрләрне ишетеп аңлау, укылган әсәрләрнең эчтәлеген сөйли белү. Сәнгатьле уку күнегүләре
60.	Сабан туй – халык бәйрәме. М.Мирза “Без бабайсыз үстек” “Музей йортына сәяхәт”	1.05		Өйрәнелгән материалның фәнне өйрәнүдәге, тормыштагы әһәмиятен ачыклау.
61.	Нәсел агачы. Г.Гыйльман “Нәсел агачы”. В.Хәйруллина “Хозурлык һәм горурлык”	07.05.		Төрле жанрдагы әсәрләрне ишетеп аңлау, укылган әсәрләрнең эчтәлеген сөйли белү. Сәнгатьле уку күнегүләре
62.	Алар Ватан өчен көрәште. Ф.Кәрим “Ант”, “Ватаным өчен”	08.05.		Укучыларда үзлектән белем алу күнекмәләре булдыру; әдәби әсәрләр укуга кызыксыну тәрбияләү.
63.	Рәхмәт сезгә, ветераннар! М.Жәлил “Кичер, илем!”. Х.Халиков “Рәхмәт сезгә, ветераннар”	14.05.		Укучыларның матур әдәбият белән кызык-сынуларын арттыру. Сугыш ветераннары-ның бүгенге тыныч тормыш өчен кан коюларын аңлау
64.	Сугыш чоры балалары. В.Нуруллин “Бүреләр, үгез һәм без”. “Музей йортына сәяхәт”	15.05.		Әдәби әсәрләр аша сугыш чоры балаларының фажигале язмышын аңлау
65.	Канатлар кая илтә? Г.Ахунов “Канатлар кая илтә?” Мәкальләр. “Музей йортына сәяхәт”	21.05.		Төрле жанрдагы әсәрләрне ишетеп аңлау, укылган әсәрләрнең эчтәлеген сөйли белү. Сәнгатьле уку күнегүләре
66.	Матурлыкка бай ул безнең заман. И.Юзеев “Матурлыкны гына алып кит”	22.05.		Тормыш матурлыгы белән табигать матурлыгын бербөтен итеп карау Әсәрнең төп фикерен билгеләү һәм аны үз сүзләрең белән әйтеп бирү.
67.	Мин яратам сине, Татарстан! Г.Бәширов “Безнең Татарстан”. Р.Харис “Игенче жыры”	28.05.		Татарстан турында әдәби әсәрләр аша танышу Әсәргә анализ ясау; йөгерек, дөрес, сәнгатьле уку.
68.	Казан – спорт каласы. Йомгаклау дәресе. Йолдыз “Спортчы Шүрәле”. Г.Гыйльман “Универсиада” Йомгаклау дәресе.	29.05		Әсәрләр турында мөстәкыйль нәтижәләр ясау Әсәрнең төп фикерен билгеләү һәм аны үз сүзләрең белән әйтеп бирү

Әдәбият

1. Г. М. Сафиуллина, Ф. Ф. Хәсәнова, Ә. Г. Мөхәммәтҗанова. Әдәби уку: 3 нче сыйныф: Дәрәслек. 3 кисәктә. 1 кисәк. — Казан: «Мәгариф — Вакыт» нәшрияты, 2013.
2. . Г. М. Сафиуллина, Ф. Ф. Хәсәнова, Ә. Г. Мөхәммәтҗанова. Әдәби уку: 3 нче сыйныф: Дәрәслек. 3 кисәктә. 2 кисәк. — Казан: «Мәгариф — Вакыт» нәшрияты, 2013.
3. Г. М. Сафиуллина, Ф. Ф. Хәсәнова, Ә. Г. Мөхәммәтҗанова. Әдәби уку: 3 нче сыйныф: Дәрәслек. 3 кисәктә. 3 кисәк. — Казан: «Мәгариф — Вакыт» нәшрияты, 2015

Мәгълүмати-әлектрон ресурслар

1. balarf.ru/
2. gzalilova.narod.ru/present_tat.htm
3. belem.ru
4. org.com
5. edu.tatar.ru

